

ATTİLÂ İLHAN

Hayatı ve Şiirleri

1925 - 2005

Elde var hüzün

15 haziran 1925'te Menemen'de doğan İlhan, 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınlamıştı. Attila İlhan'ın önemli eserlerinden bazıları şöyle...

Şiir kitapları: Duvar(1948), Sisler Bulvarı(1954), Yağmur Kaçağı, 1955), Ben San Mecburum(1960), Bela Çiçeği(1961), Yasak Sevişmek(1968), Tutuklunun Günlüğü(1973), Böyle Bir Sevmek(1977), Elde Var Hüzün(1982), Korkunun Krallığı(1987), Ayrılık Sevdaya Dahil(1993), Kimi Sevsem Sensin (2002)

Romanları: Sokaktaki Adam (1953), Zenciler Birbirine Benzemez (1957), Kurtlar Sofrası (1963), Bıçağın Ucu (1973), Sırtlan Payı (1974), Yunus Nadi Roman Armağanı Yaraya Tuz Basmak (1978), Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981) 'O Karanlıkta Biz' (1988), Fena Halde Leman (1980), Hacı Hanim Vay (1984).

Hürriyet Gazetesi Yayın Danışmanı ve edebiyat eleştirmeni Doğan Hızlan, Attila İlhan'ın Türk edebiyatındaki yerini şöyle anlattı: "Attila İlhan romancılığıyla Türk siyasetinin önemli kanavasını işledi. Ve ayrıca iyi yazılmış şiirin de nasıl kitlelerce okunduğunu ispatladı. Edebiyatçının, sadece yazarak değil, yaşayarak, konuşarak da toplumda bir işlevi olduğunun en uçtaki, en zirvedeki örneğini verdi."

Hayatı

15 Haziran 1925'te Menemen'de doğdu. İlk ve orta eğitiminin büyük bir bölümünü İzmir ve babasının işi dolayısıyla gittikleri farklı bölgelerde tamamladı. İzmir Atatürk Lisesi birinci sınıfındayken mektuplaştığı bir kıza yazdığı Nazım Hikmet şiirleriyle yakalanmasıyla 1941 Şubat'ında, 16 yaşındayken tutuklandı ve okuldan uzaklaştırıldı. Üç hafta gözetim altında kaldı. İki ay

hapiste

yattı.

Türkiye'nin

hiçbir

yerinde

okuyamayacağına dair bir belge verilince, eğitim hayatına ara vermek zorunda kaldı. Danıştay kararıyla, 1944 yılında okuma hakkını tekrar kazandı ve İstanbul Işık Lisesi'ne yazıldı. Lise son sınıftayken amcasının kendisinden habersiz katıldığı CHP Şiir Armağanı'nda Cebbaroğlu Mehmed şiiriyle ikincilik ödülünü pek çok ünlü şairi geride bırakarak aldı. 1946'ta mezun oldu.

İstanbul

Hukuk

Fakóltesi'ne

kaydoldu.

Üniversite

hayatının başarılı geçen yıllarında Yığın ve Gün gibi dergilerde ilk şiirleri yayınlanmaya başladı. 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınladı.

Paris Yılları

1949 yılında, üniversite ikinci sınıftayken Nazım Hikmet'i kurtarma hareketine katılmak üzere ilk kez Paris'e gitti. Bu harekette aktif rol oynadı. Fransız toplumu ve orada bulunduğu çevreye ilişkin gözlemleri daha sonraki eserlerinde yer alan bir çok karakter ve olaya temel oluşturmuştur. Türkiye'ye geri dönüşünde sıklıkla başı polisle derde girdi. Sansaryan Han'daki sorgulamalar ölüm, tehlike, gerilim temalarının işlendiği eserlerinde önemli rol oynamıştır. Bir kaç kez gözaltına alındı.

İstanbul - Paris - İzmir Üçgeni

1951 yılında Gerçek gazetesinde bir yazısından dolayı kovuşturmayla uğrayınca Paris'e tekrar gitti. Fransa'daki bu dönem Attilâ İlhan'ın Fransızca'yı ve Marksizmi öğrendiği yıllardır. 1950'li yılları İstanbul - İzmir - Paris üçgeni içerisinde geçiren Attilâ İlhan, bu dönemde ismini yavaş yavaş Türkiye çapında duyurmaya başladı. Yurda döndükten sonra, Hukuk Fakültesi'ne devam etti. Ancak son sınıfta gazeteciliğe başlamasıyla beraber öğrenimini yarıda bıraktı. Sinemayla olan ilişkisi, yine bu dönemde, 1953'te Vatan gazetesinde sinema eleştirileri yazmasıyla başlar.

Sanatta Çok Yönlülük

1957'de gittiği Erzincan'da askerliğini yaptıktan sonra, tekrar İstanbul'a dönüş yapan Attilâ İlhan sinema çalışmalarına ağırlık verdi. Onbeşe yakı senaryoy Ali Kaptanoğlu adıyla imza attı. Sinemada aradığını bulamayınca, 1960'ta Paris'e geri döndü. Sosyalizmin geldiği aşamaları ve televizyonculuğu incelediği bu dönem, babasının ölmesiyle birlikte yazarın İzmir dönemini başlattı. Sekiz yıl İzmir'de kaldığı dönemde, Demokrat İzmir gazetesinin başyazarlığını ve genel yayın yönetmenliğini yürüttü. Aynı yıllarda, şiir

kitabı olarak Yasak Sevişmek ve Aynanın İçindekiler serisinden Bıçağın Ucu yayınlandı. 1968'te evlendi, 15 yıl evli kaldı.

İstanbul'a Dönüş

1973'te Bilgi Yayınevi'nin danışmanlığını üstlenerek Ankara'ya taşındı. Sırtlan Payı ve Yaraya Tuz Basmak 'ı Ankara'da yazdı. 81'e kadar Ankara'da kalan yazar Fena Halde Leman adlı romanını tamamladıktan sonra İstanbul'a yerleşti. İstanbul'da gazetecilik serüveni Milliyet ve Gelişim Yayınları ile devam etti. Bir süre

Güneş gazetesinde yazan Attilâ İlhan, 1993-1996 yılları arasında Meydan gazetesinde yazmaya devam etti. 1996 yılından beri köşe yazılarını Cumhuriyet gazetesi'nde sürdürmektedir.

1970'lerde Türkiye'de televizyon yayınlarının başlaması ve geniş kitlelere ulaşmasıyla beraber Attilâ İlhan da senaryo yazmaya geri dönüş yaptı. Sekiz Sütuna Manşet, Kartallar Yüksek Uçar ve Yarın Artık Bugündür halk tarafından beğeniyle izlenen diziler oldu.

Ali Kaptanoğlu adını kullandı

Senaryolarında Ali Kaptanoğlu adını kullandı. Belli başlı filmleri: Yalnızlar Rıhtımı (Lütfi Akad), Ateşten Damlalar (Memduh Ün), Rıfat Diye Biri (Ertem Gönenc), Şoför Nebahat (Metin Erksan), Devlerin Öfkesi (Nevzat Pesen), Ver Elini İstanbul (Aydın Arakon).

Eserleri

Romanları

Sokaktaki Adam (1953). Zenciler Birbirine Benzemez (1957). Kurtlar Sofrası (1963). Aynanın İçindekiler : - Bıçağın Ucu (1973).

- Sırtlan Payı (1974)Yunus Nadi Roman Armağanı. - Yaraya Tuz Basmak (1978).

- Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981). - 'O Karanlıkta Biz' (1988). Fena Halde Leman (1980). Hacı Hanim Vay (1984).

Deneme ve anı

Abbas Yolcu (gezi notları) (1957).

Yanlış Kadınlar Yanlış Erkekler (1985).

Anılar ve Acılar 1.Hangi Sol (1970). 2.Hangi Batı (1972).
3.Hangi Seks (1976). 4.Hangi Sağ (1980).

5.Hangi Atatürk (1981). 6.Hangi Edebiyat (1993). 7.Hangi
Laiklik (1995). Atilla İlhan' in Defteri.

1.Faşizmin Ayak Sesleri (1975). 2.Batı'nın Deli Gömleği
(1981). 3.Gerçekçilik Savaşı (1980). 4.Sağım Solum Sobe
(1985). 5.Ulusal Kültür Savaşı (1986). 6.Aydınlar Savaşı
(1991). 7.Kadınlar Savaşı (1992).

8.'İkinci Yeni' Savaşı (1983). 9.Sosyalizm Asıl Şimdi
(1991).

Senaryoları

Ver Elini İstanbul. Rıfat Diye Biri.

Yalnızlar Rıhtımı. Şoför Nebahat. Devlerin Öfkesi.

TV Filmi :

Paranın Kiri (1979).

TV Dizileri :

Sekiz Sütuna Manşet (1982). Kartallar Yüksek Uçar(1983).
Yarın Artık Bugündür (1986). Yıldızlar Gece Büyür (1992).
Teleflaş.

Attilâ İlhan

Şiirlerinden seçmeler

BEN SANA MECBURUM

Ben sana mecburum bilemezsin Adını mih gibi aklımda tutuyorum Büyüdükçe büyüyor gözlerin Ben sana mecburum bilemezsin İçimi seninle ısıtıyorum.

Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor Bu şehir o eski İstanbul mudur Karanlıkta bulutlar parçalanıyor Sokak lambaları birden yanıyor Kaldırımlarda yağmur kokusu Ben sana mecburum sen yoksun.

Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur Tutsak ustura ağzında yaşamaktan Kimi zaman ellerini kırar tutkusu Bir kaç hayat çıkarır yaşamasından Hangi kapıyı çalsa kimi zaman

Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

Fatih'te yoksul bir gramofon çalışıyor Eski zamanlardan bir cuma çalışıyor Durup köşe başında deliksiz dinlesem Sana kullanılmamış bir gök getirsem Haftalar ellerimde ufalanıyor

Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem Ben sana mecburum sen yoksun.

Belki haziran da mavi benekli çocuksun

Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor Bir şilep sızıyor ıssız
gözlerinden Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun Bütün
ıslanmışsın tüylerin ürperiyor Belki körsün kırılmışsın telaş
içindesin Kötü rüzgar saçlarını götürüyor

Ne vakit bir yaşamak düşünsem Bu kurtlar sofrasında
belki zor

Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden Ne vakit bir yaşamak
düşünsem Sus deyip adınla başlıyorum

İçim sıra kımıldıyor gizli denizlerin Hayır başka türlü
olmayacak

Ben sana mecburum bilemezsin.

ELDE VAR HÜZÜN

söyleşir evvelce biz bu tenhalarda

ziyade gülüşürdük pır pır yaldızlanırdı kanatları

kahkaha kuşlarının ne meseller söylerdi mercan köz
nargileler

zamanlar değişti ayrılık girdi araya

hicrana düştük bugün ah nerde gençliğimiz

sahilde sivruluşları başıboş dalgaların yeri göğü çınlatan
tumturaklı gazeller

elde var hüzün

o şehrâyin fakat çıkar mı akıldan

çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması sıırılsıklam âşık
incesaz

kadehlerin mehtaba kaldırılması

adeta düğün hayat zamanda iz bırakmaz

bir boşluğa düşersin bir boşluktan birikip yeniden
sıçramak için

elde var hüzün

ADIM SONBAHAR

nasıl iř bu

her yanına çiçek yağmış erik ağacının

ışık içinde yüzüyor neresinden baksan gözlerin kamaşır

oysa ben akşam olmuşum yapraklarım dökölüyor usul usul

adım sonbahar

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına çıktı mı
deprem sanırdın 'kara kız' kantosuna titreşir kadehler
camlar kırılır alkışlardan muammer bey'in gözdesi
karantina'lı despina

çapkın gülüşü şöyle faytona binişi kordelia'dan ne kadar
başkaydı her kadından her bakımdan sınırsız bir
mutlulukta uyuturdu muammer bey'i ustalıkla damıttığı o
tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi

öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi körfezde
parıldayan yunan zırhlılarına karşı miralay zafiru'la
ispilandit palas'ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansıması havuzda
samanyolunun hisarbuselik şarkısı

demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey
olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince felaketim olurdu ağlardım beni
sevmiyordun bilirdim bir sevdiğin vardı duyardım çöp gibi
bir oğlan ipince hayırsızın biriydi fikrimce ne vakit
karşımda görsem öldüreceğimden korkardım felaketim
olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi bir rüzgar aklımı alırdı

sessizce bir cigara yakardın

parmaklarımın ucunu yakardın kirpiklerini eğerdin
bakardın üşürdüm içim ürperirdi

felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi sen kalkıp ona giderdin benzin
mum gibi giderdin sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı felaketim olurdu ağlardım

SEN BENİM HİÇ BİR ŞEYİMSİN

sen benim hiç bir şeyimsin yazdıklarımın çok daha az

hiç kimse misin bilmem ki nesen lüzumundan fazla beyaz
sen benim hiç bir şeyimsin varlığın yokluğun anlaşılmaz

galiba eski liman üzerindesin

nasıl karanlığıma bir yıldız olmak dudaklarınla cama
çizdiğin en fazla sonbahar otellerinde

üniversiteli bir kız uykusu bulmak yalnızlığı öldüresiye
çirkin

sabaha karşı öldüresiye korkak kulağı çabucak telefon
zillerinde

sen benim hiç bir şeyimsin

hiç bir sevişmek yaşamışlığım henüz boş bir roman
sahifesinde hiç kimse misin bilmem ki nesen ne çok
çığlıkların silemediği zaten yok bir tren penceresinde

sen benim hiç bir şeyimsin yabancı bir şarkı gibi yarım
yağmurlu bir ağaç gibi ıslak

hiç kimse misin bilmem ki nesen uykumun arasında
çağırdığım çocukluk sesimle ağlayarak

sen benim hiç bir şeyimsin

MARİA MİSSAKİAN

yüksekkaldırım'da bir akşam maria missakian'ı düşündüm
eğer kendimi bıraksam

yağmur olabilirdim yağdım kasım'da bir çınar olurdum
yaprak yaprak dökülürdüm kalbimi sıkı tutmasam

döküp saçıp boşaltsam içimden yükselen şiiri

kaldırımlara döküp harcasam gözleri balıkçıl gözleri

dudaklarında tutup rüzgarı maria missakian adında biri
gelse göğsüne kapansam

gece gölgesine sokulsam

gökyüzünde bulutlar büyüseler yağmuru dinlesem
anlatsam şimşekler kırılıp dökülseler bizi sokaklarda
bıraksalar leylekler üşüyüp gitseler dönüp artlarına
bakmadan

yine akşam oldu attila ilhan

üstelik yalnızsın sonbaharın yabancısı belki paris'te maria
missakian avuçlarında bir çarmıh acısı gizlice bir sefalet
gecesi

çocuğunu boğarmış gibi boğup paris'i sana kaçmayı
tasarlar her akşam

YAĞMUR KAÇAĞI

elimden tut yoksa düşeceğim yoksa bir bir yıldızlar
düşecek eğer şairsem beni tanırsan

yağmurdan korktuğumu bilersen gözlerim aklına gelirse

elimden tut yoksa düşeceğim

yağmur beni götürecekt yoksa beni

geceleeri bir çırpıntı duyarsan

telaş telaş yağmurdan kaçıyorum sarayburnu'ndan
geçiyorum akşamsa eylül'se ıslanmışsam beni görsen belki
anlayamazsın içlenir gizli gizli ağlarsın

eğer ben yalnızsam yanılmışsam elimden tut yoksa
düşeceğim

yağmur beni götürecekt yoksa beni

ŞAHANE SERSERİ

yolumdan çekil yavrum bağlasalar duramam

demir âsâ demir çarık dedim neyleyim

yolculuk dedim

ağaçlara tünedi yine akşam kargalarla bir rüzgar kendini
yerden yere vuruyor kırık dökük yıldızlar belirdi uzaktan
telsiz mevceleri ardım sıra koşturuyor

anamdan yolcu doğmuşum

yedi dağın yolları kalbimden geçer salkım salkım mısralar
gelir içimden dudaklarımda yağmur damlaları alır beni
yollar beni alır gider anamdan yolcu doğmuşum

nehirlerle birlikte denizlere kavuştum akşam dedim

şu koca dünya dedim ağlasam dedim

yola bir düşüldü mü ömür boyunca gidilir ekmeğin ve
şarabın peşinden

turnaların peşinden

büyük şehirler büyük aşklar çığlık çığlığa terkedilir ben

çocuklar gibi sevdim devler gibi ıstırap çektim

damarlarımda dünyanın bütün rüzgarları harplere açlıklara
yalnızlığıma rağmen anamdan yolcu doğmuşum

neyleyim

gurbet dedim vatan dedim

hürriyet dedim

CİNAYET SAATİ

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi demirlemişti eli kolu
bağlıydı ağlıyordu dört bıçak çekip vurdular dört kişi
yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşı maktulün onbeş yıllık
arkadaşı üçü kamarot öteki aşçıbaşı

dört bıçak çekip vurdular dört kişi

cinayeti kör bir kayıkçı gördü ben gördüm kulaklarım
gördü

vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü hiç biriniz orada
yoktunuz

demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu on üç damla
gözyaşını saydım allahına kitabına sövüp saydım şafak
nabız gibi atıyordu

sarhoştum kasımpaşa'daydım hiç biriniz orada yoktunuz

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi polis kaatilleri
arıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşı üzerime yüklediler bu işi

sarhoştum kasımpaşa'daydım

vapuru onlar vurdu ben vurmadım cinayeti kör bir kayıkçı
gördü

ben vursam kendimi vuracaktım

YİRMİBEŞİNCİ KISIM

Işıkları söndür suna su Vapurları duyacağız ha

Dün gece uykumda sıçradım Beni mi çağırdın suna su
Nereye gideceğiz ha

Yabancı değil ben kaptanım Aç kapıyı suna su

Büyük yağmurda ıslandım Şarabın var mı suna su Sabahı
bulacağız ha

Kadehini dinleme çıldırırsın Elimden gelmeyen bir o Bütün
trenleri kaçırdım Saatin kaç suna su Yarın öleceğiz ha

İSTANBUL AĞRISI

Kanatları parça parça bu Ağustos geceleri Yıldızlar
kaynarken

Şakır şukur ayaklarımın dibine dökülen Sen

Eğer yine İstanbul'san

Yine kan köpükle cehennem sarmaşıkları büyüteceğim

Pançak pançak şiirler tüküreceğim Demek yine ben

Limandaki derikler ormanında bütün bandıralar
ayaklanıyor

Kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler
Yahudi sokaklarını aydınlatan Telaviv şarkıları Mavi
asfaltlara çökmüş Diz bağlıyor

Eğer sen yine İstanbul'san

Kirli dudaklarını bulut bulut dudaklarıma uzatan Sirkeci
Garı'nda tren çığlıklarıyla bıçaklanıp İntihar dumanları
içindeki Haydarpaşa'dan Anadolu üstlerine kalkıp bakan
Ağlayan

Sen eğer yine İstanbul'san Aldanmıyorsam

Yakaları karanfilli ibneler eğer beni aldatmıyorsa
Kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar Yine senin
emrindeyim Utanmasam

Gözlerimi damla damla kadehime damlatarak Kendimi yani
şu bildiğin attila ilhan'ı Zehirleyebilirim

Sonbahar karanlıkları tuttu tutacak

Tarlabaşı pansiyonlarında bekarlar buğulanıyor İmtihan
çıgıllıkları yükseliyor üniversiteden Tophane İskelesi'nde
diesel kamyonları sarhoş Direksiyonlarının koynuna girmiş
bıçkın şoförler Uykusuz dalgalanıyor Ulan istanbul sen
misin Senin ellerin mi bu eller

Ulan bu gemiler senin gemilerin mi

Minarelerini kürdan gibi dişlerinin arasında Liman liman
götüren

Ulan bu mazot tüküren bu dövmeli gemiler senin mi
Akşamlar yassıldıkça neden böyle devleşiyor Neden
durmaksızın imdat kıvılcımları fışkırıyor Antenlerinden
Neden

Peki İstanbul ya ben

Ya mısralarını dört renkli duvar afişleri gibi boy boy
Gümrük duvarlarına yapıştıran yolcu abbas Ya benim
kahrım Ya senin ağrın

Ağır kabaralarla uykularımı ezerek deliksiz yaşattığın

Çaresiz zehirler kusan çılgın bir yılan gibi Burgu burgu
içime boşalttığım O senin ağrın O senin

Eğer sen yine İstanbul'san Yanılmıyorsam

Koltuğumun altında eski bir kitap diye götürmek istediğim

Sicilyalı balıkçılara marsilyalı dok işçilerine

Satır satır okumak istediğim Sen

Eğer yine İstanbul'san

Eğer senin ağrınsa iğneli beşik gibi her tarafımda
hissettiğim

Ulan yine sen kazandın İstanbul Sen kazandın ben
yenildim

Kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar Yine emrindeyim

Ölsem yalnız kalsam cüzdanım kaybolursa Parasız kalsam
tenhalarda kalsam çarpılsam Hiçbir gün hiçbir postacı
kapımı çalmasa Yanılmıyorsam

Eğer sen yine İstanbul'san

Senin ısıklarınsa kulaklarıma saplanan bu ısıklar
Gözbebeklerimde gezegenler gibi dönen yalnızlığımdan

Bir tekmede kapılarını kırıp çıktım demektir Ulan bunu
sen de bilirsin İstanbul Kaç kez yazdım kimbilir

Kaç kere kirpiklerimiz kasaturalara dönmüş diken diken

1949 Eylülünde birader mırç ve ben

sokaklarında mohikanlar gibi ateşler yaktık sana taptık
ulan unuttun mu sana taptık

PORNO

boybos tamam ağız bütün diş tevahür bir kadın bol
memeli hayli genç kız dudağı çiğnemiş çok erkek ağzına
girmiş dili yüksekaldırım'da fahişeymiş şaşı mustafa'nın
yalancısıyım

hüneri dört kişiyle sevişmekmiş ikisi kadın olacak ince
belli

yok canım yoksulluktan düşmemiş yaradılışı kahpe ruhu
işveli

galiba hiç kimse başedememiş şaşı mustafa'nın
yalancısıyım

gözlüklü bir velet aklını çelmiş şiir meraklısı biraz fakülteli

artık sabah akşam yolunu gözlemiş mübarek kadın değil
gözyaşı seli gelince sanki oğlunu severmiş şaşı
mustafa'nın yalancısıyım

anlayamadım gitti bu nasıl iş bre bunlardan hangisi deli

hangisi hangisinin kanına girmiş kim kimin neresine kilitli

bu filmi kim yazmış kim çevirmiş şaşı mustafa'nın
yalancısıyım

AYSEL GİT BAŞIMDAN

aysel git başımdan ben sana göre değilim ölümüm birden
olacak seziyorum

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim aysel git başımdan
istemiyorum

benim yağmurumda gezinemezsin üşürsün dağıtır
gecelerim sarışınlığını

uykularımı uyusan nasıl korkarsın hiçbir dakikamı
yaşayamazsın

aysel git başımdan ben sana göre değilim benim için
kirletme aydınlığını

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

ıslığımı denesen hemen düşürürsün gözlerim hızlandırır
tenhalığını yanlış şehirlere götürür trenlerim ya ölmek
ustalığını kazanırsın ya korku biriktirmek yetisini acılarım
iyice bol gelir sana

sevincim bir türlü tutmaz sevincini

aysel git başımdan ben sana göre değilim ümitsizliğimi
olsun anlasana

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

sevindięim anda sen üzülürsün

sonbahar uğultusu duymamışsın ki içinden bir gemi kalkıp
gitmemiş uzak yalnızlık limanlarına

aykırı bir yolcuyum dünya geniş büyük bir kulak çınılıyor
içimdeki çetrefil yolculuğum kesinleşmiş

sakın başka bir şey getirme aklına

aysel git başımdan ben sana göre değilim ölümüm birden
olacak seziyorum

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim aysel git başımdan
seni seviyorum

MÜJGAN'A

AŞK ŞARKILARI

1

dinlerdim telaşlı kanunlardan sarışın türkçeyi nasıl da
sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi ürkek bir çilenti usulca
yoklardı bahçeyi nerde tavus kuşları nerde müjgan'ın
gençliği nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

okşamak kumrallığını içimden uysal lambaların beyhude
ısıklarını yakınlaşan sonbaharın akşam tenhaliğinde
birlikte duygulanmaların

saklı mutluluğuyla dalgından çok daha fazla dalgın nasıl
da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

bir parça son yalnızlığa öncekiler hazırlıktır insan
bırakmaz sevdiğini sevmek insanı bırakır kalırsa gözlerinin
elinde yaldızı belki kalır

ney üşür kanun pırıldar udlar oldukça karanlıktır nasıl da
sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

2

o akşam da lambamızı söndürmüştük nedim ile nedim'den
bile kıskandığım sevdiğim ile son şarkılar dağılmıştı
mevsim ile yalnız çamlıca'da bir ud yankılanırdı

dünyayı tumturaklı bir yalan sayanlar yalanın dehşetini
yaşlandıkça anlar

nizim'in piriye'yi sevdiđi zamanlar lse ölümünden ne
suçlar çıkarılırdı

boğucu bir sessizlikte ateşten goncalardır o demirden
şiiirler ki sanki tabancalardır umutsuz hangi gününde el
atsan ateşe hazır nizim onları yazarken duvarlar çatırdardı

gördün sessizce buluştuğunu nazım'la nedim'in lacivert
ıssızlığında yıldızlı bir serviliğın

birinin elinde vâridât'ı simavnalı bedreddin'in birinin
ağzında gül elinde mey kasesi vardı

3

istanbul puslu karaltıyla müstef'iln bir gemi duyulur
padişah saltanatıyla bulutlara demirlediğı soğuk akşamlar
alar saatlar kadife konakta ben uyansam da ayışığından
müjgan uyumakta

o soyut kuşlar su aydınlığında atlas yorganların yüz yıllık
hüznüyle yüklü osmanlı zindanlarının pul pul dağılırlar
tasalı bol yansımalı boşlukta ben uyansam da ayışığından
müjgan uyumakta

gece hattât yesârî'nin süzüldükçe vav kayıkları işlenir yeni
baştan bütün sevmek yanlışlıkları bilmem tamamlanır
mıydık bir başka yaşamakta ben uyansam da ayışığından
müjgan uyumakta

o şarkı söylese çalgıların korkup bıraktıklarından büyü
tamburların kendi başlarına çaldıklarından ulaşır hâfız
post'a sesi yankılarla sonsuzlukta

ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

4

akşam kılıçlar düşürdüğü ayın ışığından boğaz'da müjgan
mıdır bir uzak gülümsemek midir sazda ferahnâk'ta
iyimser kötümser çarçabuk hicâz'da

müjgan mıdır sevilme yanlışı anlaşılmak mı biraz da

üretir sessizliği erguvanlar düşler sevdâyı tamamlar suları
yansır camlar cıvalı bir beyazda

müjgan mıdır yoksa sabahlamak mı hâfız'la şîrâz'da
divanlardan gül çığlıkları horasanlı papağanlar şehzâde
çılgınlıkları o unutulmaz yazda

müjgan mıdır sevilme yanlışı anlaşılmak mı biraz da

BÜYÜK YOLLARIN HAYDUDU

İşte sımsıcak lejyoner bakalları içinde Margot'nun
sigarillosuna ateş tutuyor

Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan Kirli sarı bir gök
birikmiş kadehinde Hiçbir kibriti bir seferde yakamıyor

Asıl bu ödlele flüt onu böyle yıkan

Uykusuzluktan çok bu ödlele flüt margot'nun Çıplak
gözlerindeki rom lekesi dişlerindeki Tebeşir beyazı açlık
paletindeki karanlık Rimelindeki is ve dudak rujundaki
kan

Je hais les dimanches şarkısı juliette greco'nun

İşte dudaklarını konyağa vermiş dinlendiriyor Tersine
dönük gözkapakları uykusuzluktan Bir yatak biliyor
musunuz ah biliyor musunuz

Göğsüne yeşil mürekkeple margot'nun gözleri oyulmuş

Her gittiği yere bir tutam sigarillo dumanı götürecele
Margot'nun paketinden bir siyah götürecele kusuk siyah

Kendine geceler boyamak için izmir'de istanbul'da

Nasıl yapıyor bilmiyorum bir türlü aklım almıyor
Beyoğlu'ndan st-placide'e çıkıyor basmane'den passy'e

İzmir'de 15945'ten soruyorsunuz gitti diyorlar İstanbul'da
siyasi polis bile adresini bulmamış

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına çıktı mı
deprem sanırdın "kara kız" kantosuna titreşir kadehler,
camlar kırılır alkışlardan muammer bey'in gözdesi
karantinali despina

çapkın gülüşü, şöyle faytona binişi kordelia'dan ne kadar
başkaydı her kadından, her bakımdan sınırsız bir
mutlulukta uyuturdu muammer bey'i ustalıkla damıttığı o
tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi

öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi körfezde
parıldayan yunan zırhlılarına karşı miralay zafiru'la
ispilandit palas`ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansması havuzda
samanyolunun hisarbuselik şarkısı

demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey
olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

JİLET YİYEN KIZ

o kızı nerede nasıl görsem aklımı başımdan alır ağzı
saçları şıra köpüğü desem kaşları bıçak izi kırmızı

yakut pulları mı - bu ne görkem kanlı gözbebeklerindeki
yazı beni nasıl büyüledi bilmem kirpikleri örümcek kırmızı

kızıl demirden bir ünlem salınması yangın yalazı

korkmasam öpmeye eğilsem dişleri elektrik kırmızı

çarpılmışım başım sersem sevdim jilet yiyen kızı

göğsündeki kumrulara değsem gagaları zehirli kırmızı

içerse kezzap içer - hem

sarhoş da olmaz - azıp bazı yasak bölgelerine insem
tüyleri ısırgan kırmızı

gece gündüz tek düşüncem kasıklarımdaki ince sızı artık
kimseyle sevişemem anladım sevişmek kırmızı

jilet yiyen kız merih'li gecem

birlikte bulacağız belâmızı

sonumuz kuşkusuz cehennem kırmızı kırmızı kırmızı

SÜLEYMAN

Öbür ışıkları getir hadi süleyman Bulvarın ortasında dur
bağırma Senin için bir yağmur hazırladım Hadi ışıkları
getir yağdıracağım

Al bu nisan akşamını benimkini ver Sual sorup durma
sevmiyorum Öbür ışıkları getir hadi getir

Karanlıktan korkuyorum karnım ağrıyor

O kadını da getirsene portakal yiyen

Porselen dişli kadını hani pantolon giyen Dur dolmabahçe
saatini dinleyeceğim Onikiyi çalsın öyle getir hadi getir

Deniz fenerinden mi çalarsın işte çal Kibrit mi tutarsın
bilmem işte tut Öbür ışıkları getir hadi süleyman

Sana yağmur hazırladım yağdıracağım

Sen kimsin süleyman bir de bu var

GEÇ KALMIŞ ÖLÜ

Korkacak bir şey yok hesap tamam Sıram geldi mi hatta
güleceğim Kendimi hazırladım biliyorum

Önce turgut arkasından ömer haybo Daha sonra varujan
sonra nureddin Sonra ben değilsem demokrat toni Sonra o
değilse mutlaka benim Kendimi hazırladım biliyorum

Aysel'in gölgesine saklandım Hep susamışım su içiyorum

ZEYNEP BENİ BEKLE

zeynep beni bekle - gece ağaçlarına

yağmur çiseliyorum - cam tozu su beyazı yalnızlığını
mutlaka değiştireceğim bir yaprak halinde süzülüp
saçlarına eski teşrin'lerden - kederli kırmızı

zeynep beni bekle mutlaka döneceğim söyle kim
önleyebilir buluşmamızı

geceleyin ışıkları söndürdüğü zaman benim şiir
kitaplarından sızan aydınlık elinde uyuyakaldığın
heyecanlı roman pancurların çarpıldığı lodos geceleri

rüzgarın değil benim - pencereindeki ılık her akşam
koridordaki ayak sesleri yanlış çaldığını zannetiğin telefon
zeynep beni bekle mutlaka geleceğim hem bu ne ilk
ayrılığımız ne de son

pikapta eminağa acemaşirân saz semaisi sokakta çocuklar
saklambaç hırsız polis hayat akıp gidiyor olsam da
olmasam da saati durmamalı ufak sorumlulukların

resmi bırakmadın ya - son çektiğin hangisi bak mektuplar
birikmiş yine masamda fakülteler açılacak bak bugün

yarın zeynep beni bekle mutlaka geleceğim başladığımız
filmi birlikte bitireceğiz

kim ne derse desin içimde delice bir his

SULTAN-I YEGÂH

şamdanları donanınca eski zaman sevdalarının başlar ay
doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın nemli yumuşaklığı
tende denizden gelen âhın gizemli kanatları ruhta ölüm
karanlığının başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

yansıyan yaslı gülüşmelerdir karasevdaı suda

bülbüller kırılır umutsuzluktan yalnızlık korusunda eylem
dağılmış gönül تنها çalgılar kış uykusunda ölümün
tartışılmazlığı nihayet anlaşılrsa da başlar ay doğarken
saltanatı sultan-ı yegâhın

bir başkasının yaşantısıdır dönüp arkamıza baksak çünkü
yaşadıklarımız başkasının yargısına tutsak su yasak rüzgar
yasak açık kapılar yasak belki bu karanlıkta yasakları
yasaklasak

başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

YAMYAM KADINLAR

bunlar felaket kadınlardır meme uçları fena saldırır
burunları yok gözleri kanlı vurdukları yerden toz kaldırır

ölçüye sığmaz boyları posları halattan farksız boyun
kasları öpüştün mü dudaklarını doğrar hoyrat çenelerinin
makasları

kırbaç dilleri bir tutam alev ağızları ejderha iştahları dev
çiğ adam yedikleri görülmüştür bre kan dökerler kahpelik
görev

kelle kazıtılmış simsiyah dazlak dişleri arasında bıçak

ölüm bilmezler yedişer canlı canavarlardır çırılçıplak

tırnak uzatmışlar elleri pençe

ucundan kan damlar gündüz gece etine değmesinler sırtın
üşür okşadılar mı aynı işkence

sırtlan uluyunca akşamları açlıktır azdırır yamyamları
yiyecek insan ararlar

karanlığa vurup tamtamları

KIRMIZI PAZAR

Kız sen burda yeni misin peki leyla nerde Hani çekirdek gözlüm örümcekten korkan Kim ulan beni herkes tanır git patronuna sor Elektrikçi ihsan dedin mi içkide üstüme yoktur

Leyla güzel kızdı ben böyle göz görmedim Sen de güzelsin bak omuzların mesela Biz elektrikçi kısmı karanlıkta güreşiriz Ölüm tellerde ısılk çalar gözümüz pektir Saçların kendinden mi sarı boyadın mı Öyle örtülü bakma içimi karıştırıyorsun

Buranın tesisatını biz yaptık cahit'le beraber Düğmeye şöyle dokun süt gibi aydınlık Cahit askere gitti bak leyla da gitmiş

Geceleri uyku tutmuyor işin yoksa cigara iç Yıldızlar boğazıma dizili inanmazsın Dilsiz misin nesen bir şey söylesene İstanbul'dan mı geldin yalnız mısın

ELDE VAR HÜZÜN

Söyleşir

Evvelce biz bu tenhalarda Ziyade gülüşürdük

Pır pır yaldızlanırdı kanatları kahkaha Kuşlarının Ne
meseller söylerdi mercan köz nargileler Zamanlar değişti
Ayrılık girdi araya

Hicrana düştük bugün

Ah nerde gençliğimiz

Sahilde savruluşları başıboş dalgaların Yeri göğü çınlatan
tumturaklı gazeller Elde var hüzün

O şehrâyin fakat çıkar mı akıldan

Çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması Sırılsıklam âşık
incesaz

Kadehlerin mehtaba kaldırılması Adeta düğün

Hayat zamanda iz bırakmaz

Bir boşluğa düşersin bir boşluktan Birikip yeniden
sıçramak için Elde var hüzn

BELMA SEBİL

Seni ben kallavi sokağında gördüm Sen beni görmedin
görmedin Kapıları çaldım adını sordum Söylemediler
öğrenemedim

Seni ben kallavi sokağında gördüm Bir daha görmedim
bilmedim Belma sebil adını yakıştırdım Aklıma geldikçe
her sefer Gözlerinin mavisini bitirdim Saçlarının siyahına
başladım

Kallavi sokağında güvercinler Benim karanlık İstanbul'um
Bir esnafın kahvesine oturdum Belma sebil ya geçti ya
geçer Rüzgarını içime doldururum Kallavi sokağında
güvercinler Bunca yıl sönmemiş umudum Nisan değilse
mayıs

Perşembe değilse Pazar

Ben belma sebil'i bulurum

ASKIDA YAŞAMAK

Boynuna o yeşil fuları sarma çocuk Gece trenlerine binme
Kaybolursun

Sokaklarda mızıka çalma çocuk Vurulursun

PiA

ne olur kim olduđunu bilsem pia'nın ellerini bir tutsam
ölsem böyle uzak seslenmese

ben bir şehre geldiğim vakit o başka bir şehre gitmese
otelleri bomboş bulmasam içlenip buzlu bir kadeh gibi

buğulanıp buğulanıp durmasam ne olur sabaha karşı
rıhtımda çocuklar pia'yı görseler

bana haber salsalar bilsem

içimi büsbütün yıldızlar basar bir hançer gibi çıkıp
giderdim ben bir şehre geldiğim vakit o başka bir şehre
gitmese singapur yolunda demeseler

bana bunu yapmasalar yorgunum üstelik parasızım
pasaportsuzum ne olur sabaha karşı rıhtımda seslendiğini
duysam pia'nın sırtında yoksul bir yağmurluk çocuk
gözleri büyük büyük üşümüş ürpermiş soluk ellerini
tutabilsem pia'nın ölsem eksiksiz öldüüm.

BÖYLE BİR SEVMEK

ne kadınlar sevdim zaten yoktular yağmur giyerlerdi
sonbaharla bir azıcık okşasam sanki çocuktular bıraksam
korkudan gözleri sislenir ne kadınlar sevdim zaten
yoktular böyle bir sevmek görülmemiştir

hayır sanmayın ki beni unuttular hâlâ arasıra mektupları
gelir

gerçek değildiler birer umuttular eski bir şarkğ belki bir
şiiir

ne kadınlar sevdim zaten yoktular böyle bir sevmek
görülmemiştir

yalnızlıklarımda elimden tuttular uzak fısıltıları içimi
ürpertir

sanki gökyüzünde bir buluttular nereye kayboldular şimdi
kimbilir ne kadınlar sevdim zaten yoktular böyle bir
sevmek görülmemiştir.

ÜÇÜNCÜ

ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince felaketim olurdu ağlardım beni
sevmiyordun bilirdim bir sevdiğin vardı duyardım çöp gibi
bir oğlan ipince hayırsızın biriydi fikrimce ne vakit
karşımda görsem öldüreceğimden korkardım felaketim
olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi bir rüzgar aklımı alırdı

sessizce bir cıgara yakardın parmaklarının ucunu yakardın
kipriklerini eğer bakardın üşürdüm içim ürperirdi

felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi sen kalkıp ona giderdin benzin
mum gibi giderdin sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı felaketim olurdu ağlardım

AĞUSTOS ÇIKMAZI

Beni koyup koyup gitme, n'olursun Durduğun yerde dur

Kendini martılarla bir tutma Senin kanatların yok Düşersin yorulursun

Beni koyup koyup gitme, n'olursun

Bir deniz kıyısında otur

Gemiler sensiz gitsin bırak Herkes gibi yaşasana sen İşine gücüne baksana

Evlenirsin, çocuğun olur

Beni koyup koyup gitme, n'olursun

NÖBET DEĞİŞİMİ

istediğim yağmur hazır mı bakalım yerlerine konuldu mu
soğuk katiller karanlığı ya gevşek dokudularsa
öldürüleceğimden emin olmalıyım

şimşekler gecikti herhalde unutulmuş acı yeşil
keseceklerdi birden yolumu hani viraj ısıklarıyla hain
otomobiller sarı sarı göz kırpan trafik ışığı

yeryüzünde çok fazla bir yalnızlığım başka yalnızlıklara
hak tanımayan biliyorum kuralları bozduğumu yerimi
uysal birine bırakmalıyım

O SÖZLER Kİ

O sözler ki acıdır

Mapusane avlularında

Demirli kırbaçlar gibi şaklar O sözler ki sırasında

Çiçek açmış bir nar ağacıdır

Dağ ufkuna vuran deniz aydınlığı Sırasında gizemli bıçaklar

O sözler ki

İmgelem sonsuzluğunun Ateşten gülüdürler

Kelebek çarpıntılarıyla doğarlar ölürler O sözler ki
kalbimizin üstünde Dolu bir tabanca gibi Ölüp ölesiye
taşırız

O sözler ki bir kere çıkmıştır ağzımızdan Uğrunda asılırsınız

KALK GİDELİM KADINLAR BAŞLADI

Sabit dudak ruju epeyce telefon

Kirpikleri devirip göğüs geçirmeler Burnu rendelenmiş
memeleri silikon Ağızlıkla çakmağın alevini içmeler Yarı
ömrü meyhane yarısı berber Aşk faslını unuttuk Hey Allah
pardon

Yuvası aşk yuvası görkemli salon Kapısı vızır vızır spor
mercedes`ler zar saydamı bluz bluejean pantolon Kadın
erkek farketmez asıl olan çekler Lafı hiç uzatmaz
sevişmeye geçer Az buz kazanmıyor Gecesi üç milyon

Kalk gidelim kadınları bu ne ilk ne son